

VEILIGHEIDSREGIO
MIDDEN- EN WEST-BRABANT

VERBINDEN EN VERSTERKEN

Beleidsplan 2011-2015

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Bestandslocatie: G:\VR\Staf\Vastgestelde documenten

Status: Definitief

Vastgesteld: 7 juli 2011 AB VRMWB

Inhoudsopgave

Voorwoord	Pag. 5
1. Inleiding: Verbinden en Versterken	Pag. 6
2. Samenwerken: investeren in relaties	Pag. 8
3. Vertrekpunt en context: het Risicoprofiel	Pag. 10
4. Risicobeheersing: het accent op de voorkant	Pag. 13
5. Communicatie	Pag. 15
6. Informatiemanagement	Pag. 17
7. Crisismanagement: voorbereid op de crisis van morgen	Pag. 19
8. Herstel: crisismanagement na de ramp	Pag. 22
9. Financieel meerjarenperspectief 2011-2015	Pag. 23
10. Epiloog: de blik op 2015	Pag. 24

Bijlagen

1. Operationele prestaties
2. Opkomsttijden Brandweer
3. Sturing en organisatie van de Veiligheidsregio
4. Verdeling BDUR gelden
5. Opleidings- en oefenbeleidsplan
6. Begrippenlijst

Voorwoord

In opdracht van en samen met 26 gemeenten werkt de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant aan de veiligheid van ruim 1 miljoen inwoners.

Behalve de wettelijke vereisten zijn daarbij de maatschappelijke wensen en verwachtingen ons kompas.

Wij geven invulling aan onze rollen, taken en verantwoordelijkheden door intensief samen te werken. Dat doen we binnen de veiligheidsregio maar ook daarbuiten. We bieden de gemeenten en hun inwoners een hoogwaardig veiligheidsproduct, leggen de lat daarbij hoog en zoeken de grenzen op om onze prestaties en resultaten verder te verbeteren.

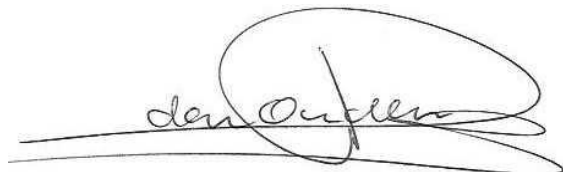
Veiligheid is niemands exclusieve domein. Gemeenten, Brandweer, Politie, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) en het Openbaar Ministerie (OM); allemaal werken ze samen in en met de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en voor de veiligheid van alle inwoners van de regio. Ook uiteenlopende publieke en private partijen behoren tot de samenwerkingspartners. Niet in de laatste plaats is er voor burgers, bedrijven, instellingen en organisaties een (eigen) verantwoordelijkheid weggelegd.

Ons credo voor de komende beleidsperiode is niet “meer veiligheid door meer overheid”, maar “meer veiligheid door (effectiever) gemeenschappelijk handelen”. Het accent ligt daarbij op onderlinge vertrouwen, publiekprivate samenwerking en wederzijds te maken afspraken.

Als veiligheidsregio zijn we in staat om als flexibele en daadkrachtige organisatie en als samenwerkingsverband snel en klantgericht in te spelen op de wensen en eisen van bestuur, gemeenten, ketenpartners en tal van andere spelers in het veiligheidsveld. Dat doen we als een efficiënt ingerichte en transparante organisatie, met medewerkers die over de juiste competenties beschikken en dat doen we als netwerkorganisatie.

mr. P.G.A. Noordanus
voorzitter

C.J.C. den Ouden MCDM
secretaris

1. Inleiding: Verbinden en Versterken

Voor u ligt het Beleidsplan 2011-2015 van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Het is het eerste meerjarenbeleidsplan dat wij als VR MWB presenteren sinds het inwerking treden in 2010 van de Wet Veiligheidsregio's. Je zou kunnen zeggen dat het beleidsplan formeel is voorgeschreven en dat we in het plan moeten laten zien dat we in de komende beleidsperiode aan alle wettelijke vereisten zullen voldoen. Maar dat is dan 'slechts' een van de doelen.

Met dit beleidsplan willen we vooral onze plannen en ambities voor de komende jaren formuleren en daaraan concrete beleidsvoornemens verbinden. We laten zien waar we momenteel staan als veiligheidsregio, wat we in 2015 bereikt willen hebben en wat we daarvoor ondernemen. Onze ambities en beleidsvoornemens vatten we samen onder de noemer Verbinden en Versterken.

Als veiligheidsregio kunnen we zorgen voor meer veiligheid van onze burgers. Het is onze taak om hen te beschermen tegen risico's en hen hulp en nazorg te bieden in het geval van een ramp of crisis. De schaal waarop we als veiligheidsregio functioneren, de multidisciplinaire samenwerking en integrale aanpak op plan- en uitvoeringsniveau, onze netwerk- en platformfunctie én onze expertise en professionaliteit bieden ons de mogelijkheden om voor nog betere bescherming en hulp te zorgen. Aan de veiligheidsregio is in die zin een leidende rol toebedacht. Die rol willen wij duidelijk oppakken door zelf verantwoordelijkheid te nemen en ook van anderen verantwoordelijkheid te vragen. Wij zien het als onze taak om zowel onze bestuurlijke als operationele slagkracht de komende jaren te versterken. Wij gaan de banden met onze externe partners verstevigen en verder verankeren. In de richting van de 26 gemeenten, die onze regio vormen en onze opdrachtgevers zijn, zullen wij onze ondersteunende en faciliterende rol versterken. Binnen de organisatie zullen we de samenwerking tussen de operationele diensten verder stimuleren en maken we door aanscherping van het beleid op het gebied van oefenen, trainen en opleiden extra werk van praktijkgerichte competenties, kennis en kunde.

Veiligheid is onveranderd een onderwerp dat zeer hoog op zowel de politiek-bestuurlijke agenda als de maatschappelijke agenda staat. De aandacht voor veiligheid is zelfs verder verscherpt door het spanningsveld dat ontstaat tussen enerzijds de hoog gespannen verwachtingen die burgers hebben van de overheid en anderzijds het toenemende beroep dat die overheid doet op de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven en burgers. Het stimuleren van die eigen verantwoordelijkheid is de komende jaren een van onze speerpunten en wordt daarmee een belangrijk fundament onder onze aanpak van risicobeheersing.

Ervoor zorgen dat burgers zich verzekerd weten van een veilige omgeving, blijft niettemin een fundamentele taak van de overheid. Die kan kaders scheppen die leiden tot een grotere slagkracht van uiteenlopende partijen die hun bijdrage leveren aan veiligheid. De Wet Veiligheidsregio's vormt in dat opzicht een belangrijk nieuw kader. De veiligheidsregio's hebben daarmee hun wettelijke basis gekregen. Genoemde wet biedt diverse aanknopingspunten om de integrale en multidisciplinaire zorg en aandacht voor veiligheid, die het wezenskenmerk is van de veiligheidsregio, verder te optimaliseren. Maar daarvoor is meer nodig dan een wettelijk kader.

We beschouwen wet- en regelgeving dan ook niet als het enige kompas voor onze toekomstige koers. We zijn er als veiligheidsregio in de eerste plaats voor de ruim 1 miljoen inwoners van Midden- en West-Brabant. Zij vormen de samenleving die ons denken en doen beïnvloedt. En die samenleving is geen statisch gegeven. Er is sprake van een maatschappelijke dynamiek, die eisen stelt aan onze taakopvatting, aan onze processen en producten en dus aan onze organisatie en haar medewerkers. Die dynamiek komt onder meer tot uitdrukking in de wijze waarop de samenleving tegenwoordig communiceert. Ontwikkelingen op dat gebied zijn van invloed op de manier waarop wij onze crisiscommunicatie zullen inrichten. Op dat gebied zullen wij nadrukkelijk de bakens verzetten en ons de innovatieve verworvenheden eigen maken. Dat zullen we ook doen op het terrein van het informatiemanagement. Informatie is een van de succesfactoren voor het welslagen van crisisbeheersing en incidentbestrijding. Eigentijds informatiemanagement moet tot het DNA van onze organisatie behoren en daarmee in de nerven zitten van onze mensen, middelen en systemen. Daarvoor zijn technologische vernieuwingen nodig, die wij de komende jaren willen doorvoeren. Vanuit het besef dat de maatschappelijke en technologische ontwikkelingen om ons heen de afgelopen jaren sneller zijn gegaan dan wijzelf, zullen we grenzen moeten verleggen.

We zullen de klassieke middelen moeten inruilen en over een state of the art instrumentarium moeten beschikken dat bijdraagt aan nog grotere slagvaardigheid en effectiviteit in ons crisismanagement.

De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant gaat met dit Beleidsplan 2011-2015 een nieuwe, belangrijke fase in. We beschikken over een wettelijk kader, dat tevens ons formele richtsnoer is. We beschikken over een basis die we kunnen duiden als 'op orde', maar voelen tegelijk de urgentie om onze rollen, taken, diensten en producten door te ontwikkelen. En we beschikken, met de recente brand in Moerdijk, over een 'ontmoeting met de werkelijkheid' die ons veel leert over hoe we nog meer moeten verbinden en versterken.

Kortom, we beschikken over voldoende uitdagingen en inspiratie om de keuzes te maken die nodig zijn voor een veilige toekomst van onze regio en haar burgers en om ook anderen uit te dagen en te inspireren. Uiteraard worden die keuzes mede beïnvloed door de financiële ruimte die in een tijd van bezuinigingen zijn beperkingen kent. Maar die beperkingen en het spanningsveld dat daardoor ontstaat, ontslaat ons niet van de verplichting om te investeren in noodzakelijke kwaliteitsverbeteringen.

2. Samenwerken: investeren in relaties

Veiligheid vorm en inhoud geven is een gezamenlijke opgave. Samenwerking is daarbij onontbeerlijk. Het bestaan van de veiligheidsregio is mede gestoeld op die samenwerkingsgedachte. Beleid en operaties zullen succesvoller zijn naarmate er sprake is van een meer duurzame samenwerking, zowel met overheden en overheidsdiensten als met private partijen. Zij vervullen een belangrijke rol in de samenleving en hun expertise en capaciteiten zijn onmisbaar om als regio gezamenlijk op te trekken in het voorkomen en zo nodig bestrijden van een ramp of crisis. Als Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant willen we de komende jaren actief investeren in onze relatie met publieke en private partners. Onze platform- en netwerkfunctie zien we daarbij als een wezenlijk instrument om te inspireren en te stimuleren en daardoor ook zelf geïnspireerd en extra gestimuleerd te worden.

26 bondgenoten

De veiligheidsregio is een gemeenschappelijke regeling en dus verlengd lokaal bestuur. Dat stelt eisen aan de relatie met de gemeenteraden en colleges van B&W van de 26 gemeenten die onze regio vormen. De gemeenten zijn onze aandeelhouders, opdrachtgevers en samenwerkingspartners tegelijk. In die zin is er sprake van een bijzondere relatie, zowel op bestuurlijk als op beleidsinhoudelijk en operationeel niveau.

De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en de 26 gemeenten in de regio horen onlosmakelijk bij elkaar. Wij zien die relatie primair als een bondgenootschap op het gebied van veiligheid. De gemeenten vervullen daarbij zowel de rol van opdrachtgever als die van opdrachtnemer in die zin dat veiligheidsregio en gemeenten elkaar iets te bieden en te leveren hebben. De veiligheidsregio kan niet functioneren zonder het beleidsinhoudelijke en financiële draagvlak van de betrokken gemeenten. Daarnaast leveren de gemeenten, binnen het Organisatieonderdeel Gemeenten, een cruciale bijdrage aan het beleid en de operaties van de veiligheidsregio. Ook vervullen zij essentiële taken op het gebied van bevolkingszorg.

Samen met de gemeenten willen we de komende jaren het accent verleggen van incidentbestrijding naar risicobeheersing. Als veiligheidsregio spreken we daarbij verwachtingen uit ten aanzien van de inbreng en prestaties van de gemeenten. Aan de andere kant willen we door verruiming van onze adviestaak en faciliterende rol ook voldoen aan de verwachtingen die de gemeenten mogen hebben van de veiligheidsregio. Complementariteit is daarbij het uitgangspunt. Die zal gestalte moeten krijgen door 'aan beide zijden' de kennis, vaardigheden en prestaties op het gebied van risicobeheersing, crisismanagement en herstel op een nog hoger plan te brengen.

De komende jaren zullen we nadrukkelijk investeren in onze relatie met de gemeenteraden en colleges van B&W van de 26 gemeenten.

Naast de bestuurlijke samenwerking zullen we ook de samenwerking met gemeenten ten aanzien van de gemeentelijke processen rampen en crises intensiveren. Die samenwerking zal met name inhoud en vorm krijgen in het in 2011 te actualiseren Organisatieplan Gemeenten.

Continuïteitsmanagement in de vitale infrastructuur

Het landschap van instanties, instellingen en organisaties die op het gebied van veiligheid een rol spelen, is sterk aan verandering onderhevig. Zo zijn nutsbedrijven en andere organisaties, die voorheen als overheidsinstantie te boek stonden, in veel gevallen private partijen geworden. Dat stelt andere eisen aan de wijze van samenwerken. Met name met publieke en private partners, die de zogeheten 'vitale infrastructuur' (nutsvoorzieningen, telecom, telematica) onder hun hoede hebben, willen we die samenwerking verder versterken. Continuïteitsmanagement is daarbij het sleutelwoord en heeft een hoge prioriteit. Nutsbedrijven en aanverwante sectoren spelen een vitale rol bij risicobeheersing en crisismanagement en dienen daarom actief betrokken te worden bij het voorbereiden en opstellen van onze plannen. In dat verband zullen wij de al langer bestaande relatie met de waterschappen verder intensiveren. De waterschappen, met hun taken op het gebied van waterkwantiteit en -kwaliteit, zijn al langer gewaardeerde partners van de veiligheidsregio. Hun taken op het gebied van beheer van waterzuiveringsinstallaties brengen mee dat het partnership zich ook gaat uitstrekken tot de vitale infrastructuur.

Niet alleen de klassieke partners

Ons relatienetwerk reikt tegenwoordig verder dan de bekende partners op het gebied van fysieke veiligheid. Sowieso vereist ons takenpakket op het gebied van risicobeheersing en incidentbestrijding dat we intensief samenwerken met uiteenlopende partners in de volksgezondheids- en zorgsector. Daarnaast beschikken de partners in deze sector zoals ziekenhuizen en GGD, over expertise en capaciteiten waar wij gebruik van moeten maken. We willen de samenwerking met deze partners behalve een operationele ook een bestuurlijke dimensie geven. Behalve aan de relatie met de 'instituties' willen we in deze sector ook vorm en inhoud geven aan de samenwerking met groepen van vrije beroepsbeoefenaren zoals huisartsen en apothekers. Vanzelfsprekend blijft de veiligheidsregio investeren in de relatie met de samenwerkingspartners van het eerste uur, zoals Defensie. Met name op het operationele vlak wordt onderzocht of samenwerking bij specialistische taken kan worden uitgebreid of geïntensiveerd.

Grensoverschrijdende samenwerking

De komende jaren zullen we zowel met de aangrenzende veiligheidsregio's als met België de samenwerking verder versterken. De samenwerking met de aangrenzende regio's is belangrijk met het oog op een goede afstemming op het gebied van zowel risicobeheersing als crisismanagement. Met name in de samenwerking met de omliggende veiligheidsregio's zullen we extra investeren. Met het oog op de samenwerking van onze veiligheidsregio met Antwerpen is al een aantal jaren de Commissie Grens Overschrijdende Samenwerking actief. Met name op operationeel terrein heeft de samenwerking tot concrete resultaten geleid. De komende jaren zullen we die samenwerking voorzetten en op bestuurlijk niveau intensiveren.

Nieuwe coalities

Ook in ons functioneren als platform en netwerk is innovatie een belangrijke leidraad. Wanneer we de eigen verantwoordelijkheid van burgers willen stimuleren, komen nieuwe samenwerkingspartners in beeld. Om succesvol aan preventie te doen, zullen we coalities moeten smeden met partners als woningcorporaties en verzekeringsmaatschappijen. Dat vraagt niet alleen om creativiteit in de oplossingen die we samen willen ontwikkelen, maar ook om inventiviteit in de manier waarop we die samenwerking duurzaam gestalte willen geven.

Wat gaan we doen?

1. Samenwerken met de 26 gemeenten, in het bijzonder gericht op risicobeheersing en crisiscommunicatie.
2. Samenwerken met de omliggende veiligheidsregio's, door het uitwisselen van kennis en ervaring en gezamenlijk interregionale oefeningen te organiseren. Met Zeeland in het bijzonder ten aanzien van het gezamenlijk ontwikkelen van nucleaire kennis.
3. Samenwerken met de Belgische gemeenten die aan onze regio grenzen, door gezamenlijk oefeningen te organiseren. Daarbij geven we bijzondere aandacht aan de operationele samenwerking met het havengebied van Antwerpen.
4. Samenwerken met alle publieke en private partners die een verantwoordelijkheid hebben in de uitvoering van het regionaal risicoprofiel van Midden- en West-Brabant. Het gaat hierbij om concrete afspraken over de aanpak van rampen en crises
5. Samenwerken met onze netwerkpartners in de zorgsector, om gezamenlijk afspraken te maken over datgene waar wij de kwaliteit en dienstverlening bij rampen en crises kunnen borgen en verbeteren.
6. De samenwerking tussen de Veiligheidsregio en de Waterschappen (3) intensiveren. Op zowel beleidsmatig als vooral operationeel niveau. Daaronder periodiek gezamenlijke oefeningen organiseren.

3. Vertrekpunt en context voor het beleid: het Risicoprofiel

Een van de belangrijkste pijlers onder dit beleidsplan vormt het Risicoprofiel van Midden- en West-Brabant. Welke risico's die kunnen leiden tot een brand, ramp of crisis, doen zich voor binnen onze regio? Om welke soorten branden, rampen of crises gaat het dan? En wat zijn hiervan de te verwachten gevolgen? Daar gaat het om bij het Risicoprofiel. Het brengt de actuele situatie voor de regio in kaart en dient als basis voor de risicoagenda die aangeeft in welke mate de regio meer of minder voldoende is voorbereid op de geïnventariseerde risico's. De informatie uit het Risicoprofiel stelt de regio in staat om zijn operationele prestaties, in de vorm van menskracht en middelen, af te stemmen op de aanwezige risico's.

Het Risicoprofiel geeft niet de situatie per gemeente in de regio weer. Maar gemeenten hebben met het profiel wel informatie in handen waarin zij op lokaal niveau invulling kunnen geven aan risicobeheersing. Het profiel vormt ook de basis voor de risicocommunicatie met burgers, die daarmee de beoogde eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen bij het voorkomen van en het handelen in geval van onveilige situaties.

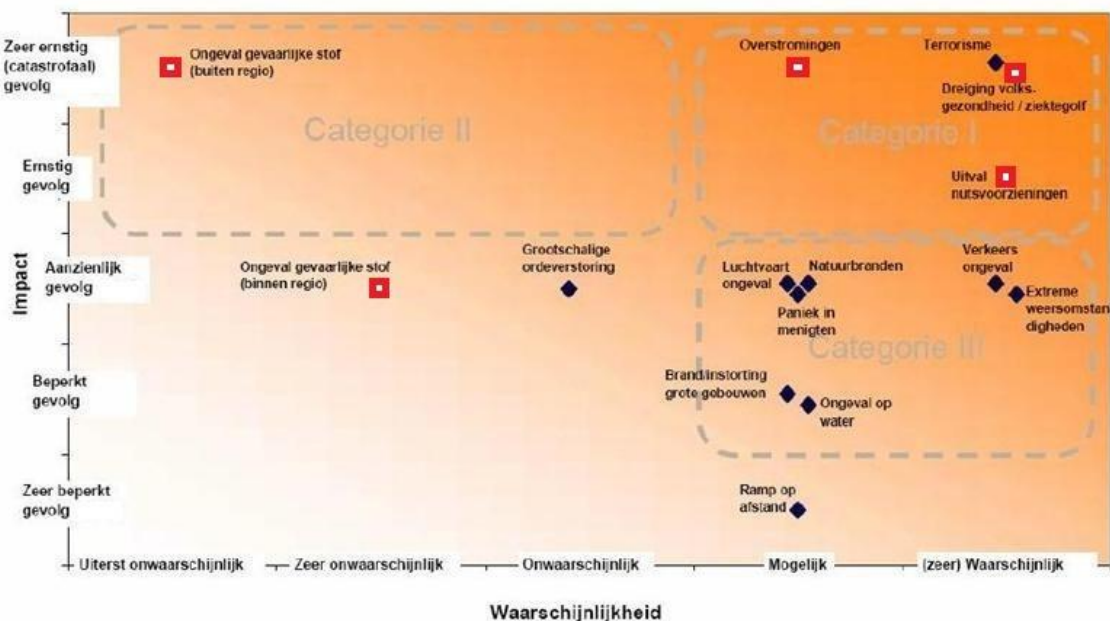
Voor het bepalen van het Risicoprofiel voor Midden- en West-Brabant hebben we, in overleg met de regiogemeenten, geïnventariseerd welke risico's zich kunnen voordoen, hoe waarschijnlijk het is dat die risico's zich voordoen en wat daarvan dan normaal gesproken de gevolgen zijn.

Om de risicobronnen te bepalen, hebben we gebruik gemaakt van de Provinciale risicokaart. Daar staan behalve de risicobronnen van onze eigen regio, ook die uit de omliggende regio's en uit België op (Doel en havengebied Antwerpen). Daarnaast hebben we gebruik gemaakt van bestaande rampbestrijdingsplannen en beschikbare landelijke inventarisaties.

Behalve 'ongevallen in tunnels' kunnen alle typen rampen zich in onze regio voordoen. Op basis van de systematiek voor het landelijk risicoprofiel zijn we uitgegaan van wat we realistische rampscenario's noemen. Met andere woorden van gevolgen van een ramp of crisis die we normaal gesproken mogen verwachten. Vervolgens hebben we tegen elkaar afgezet wat de mate van waarschijnlijkheid is dat een ramp of crisis zich voordoet en wat de impact is ofwel belangrijkste gevolgen van een ramp kunnen zijn. De rampscenario's die op het kruispunt van deze twee parameters het hoogste scoren, brengen de grootste risico's mee.

Zie het diagram op de volgende pagina. In het diagram zijn de voor deze regio grootste veiligheidsrisico's opgenomen. Tevens is daarbij aangegeven hoe we die risico's gaan aanpakken in de komende jaren.

Risicodiagram totaal, incl. speerpunten 2011-2015

De grootste veiligheidsrisico's voor Midden- en West-Brabant zijn:

- Overstromingen
- Bedreiging van de volksgezondheid / ziektegolf
- Uitval van nutsvoorzieningen
- Ongeval met gevaarlijke stoffen

Steeds vaker hebben rampen en crises een maatschappelijke impact en is sprake van maatschappelijke onrust. Dit is het geval bij 'klassieke' rampen, maar zeker ook bij nieuw type crises zoals bijvoorbeeld familiedrama's, spanning tussen inwoners met een verschillende etnische achtergrond, (grootschalige) ruiming van dieren en zinloos geweld. Crisiscommunicatie is hiervoor een cruciaal proces dat verderop in dit beleidsplan de nodige aandacht krijgt.

Op basis van het Risicoprofiel hebben we een analyse gemaakt om te kunnen vaststellen in hoeverre we in Midden- en West-Brabant in staat zijn om adequaat te kunnen optreden en hulp te bieden in situaties dat de genoemde risico's zich daadwerkelijk voordoen. Er is gekeken welke capaciteit daarvoor nodig is en welke capaciteit ook daadwerkelijk beschikbaar is. Deze capaciteitsanalyse, waarbij ook gebruik is gemaakt van de kennis van medewerkers, leidt tot de conclusie dat we voor het grootste gedeelte adequate hulpverlening kunnen bieden.

Waar het gaat om de veiligheidsrisico's Uitval nutsvoorzieningen en Bedreiging volksgezondheid leert de capaciteitsanalyse dat de effecten nog onvoldoende in beeld zijn en dat er nog nadere acties nodig zijn ter verbetering van de hulpverlening en van de zelfredzaamheid van de samenleving.

In het geval van de veiligheidsrisico's Ongeval gevaarlijke stoffen en Overstromingen is de hulpverleningscapaciteit mogelijk onvoldoende.

Voor de Risicoagenda betekent dit het volgende:

Uitval nutsvoorzieningen: onze vitale infrastructuur

Voorzieningen als stroom, gas, water en telecom behoren tot de vitale infrastructuur voor het functioneren van onze samenleving. Het uitvallen van deze nutsvoorzieningen, vooral het uitvallen van de energievoorziening, heeft grote maatschappelijke gevolgen.

Het langdurig uitvallen van stroom kan een kettingreactie tot gevolg hebben, waarbij meerdere vitale onderdelen van de infrastructuur uitvallen (CV's, drinkwater, ICT).

Over de effecten hiervan is nog onvoldoende bekend bij de betrokken hulpdiensten en gemeenten. Dus zijn per kolom en multidisciplinair hiervoor nadere inventarisaties noodzakelijk. Het uitvallen van elektra of ICT kan ook verstreckende gevolgen hebben voor het eigen functioneren van de hulpdiensten. De continuïteit is dan in het geding. Daarom wordt nog in 2011 gestart om zowel per hulpdienst als op multidisciplinair niveau een continuïteitsplan op te stellen. De acties die hieruit voortkomen, moeten bijdragen aan zowel de hulpverlening als de zelfredzaamheid van de samenleving.

Bedreiging van volksgezondheid en milieu

Ook wanneer de volksgezondheid of het milieu worden bedreigd, is 'continuïteitsmanagement' geboden. In 2009 heeft de samenleving de gevolgen van de griep пандemie aan den lijve ondervonden. Dat gold ook voor de politie, brandweer en GHOR die toen met continuïteitsplannen hebben gewerkt om de inzet en hulpverlening te kunnen blijven garanderen. Het is een illusie om te denken dat bij een griep пандemie of soortgelijke bedreiging de hulpdiensten 100% continuïteit in hun capaciteit kunnen garanderen. We mogen dat de samenleving niet beloven en de samenleving mag het niet van ons verwachten. Wel kunnen we door adequaat continuïteitsmanagement per situatie keuzes kunnen maken welke processen wel en welke niet of in verminderde vorm doorgang zullen vinden.

Ongeval gevaarlijke stoffen

Bij een ongeval met gevaarlijke stoffen zijn we voor meerdere hulpverleningsprocessen mogelijk niet in staat om de benodigde hulpverleningscapaciteit te leveren. De oorzaken hiervan zijn niet gelegen in het onvoldoende aanwezig zijn van capaciteit, het ontbreken van adequate procedures of de mate waarin de hulporganisatie hiervoor getraind en geoefend zijn. De belemmering zit 'm in de dynamiek van een ongeval met gevaarlijke stoffen en het tijdsbestek waarin hulp vereist is. Om de risico's op dit punt te reduceren is blijvende aandacht nodig voor preventieve en proactieve maatregelen die moeten voorkomen dat dergelijke ongevallen zich voordoen of, wanneer zij zich onverhoopt toch voordoen, in dat geval escaleren. Ook moeten we alert blijven op de huidige aanpak in onze incidentbestrijding en de daarbij behorende oefenpraktijk, die er op gericht is om de gevolgen van een ongeval met gevaarlijke stoffen te beperken en de kans op doden en gewonden te verkleinen.

Overstromingen

Bij een overstroming, waarbij er binnen één dag moet worden geëvacueerd, zijn we voor meerdere hulpverleningsprocessen mogelijk niet in staat om de benodigde hulpverleningscapaciteit te leveren. Ook hier kan de factor tijd een belemmering vormen. Het gaat erom of er vanaf het moment dat dit risicoscenario zich voordoet, voldoende tijd is om het hulpverleningsproces zodanig tijdig in gang te zetten dat de evacuatie binnen 24 uur is uitgevoerd. De resultaten uit de Taskforce Management Overstromingen beschouwen we hierbij als richtsnoer.

Wat gaan we doen?

1. Een risicoanalyse alsmede continuïteitsplannen opstellen voor de hulpverleningsdiensten in een situatie dat er sprake is van uitval van de vitale infrastructuur. We beginnen met het ontwikkelen van scenario's voor uitval van elektriciteit en ICT.
2. Inventariseren welke (nieuwe) dreigingen zich op het gebied van de volksgezondheid en uitbraak van infectieziekten kunnen voordoen. Op grond van ervaringen met de Q-koorts de uitvoeringsplannen voor een grootschalige aanpak volksgezondheid aanpassen en verbeteren.
3. Investeren in kennis en kunde over gevaarlijke stoffen, met speciale aandacht voor preventieve en proactieve maatregelen waardoor risico's zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen.

4. Risicobeheersing: het accent 'op de voorkant'

'Liever rampen voorkomen dan bestrijden', zou je populair gezegd het leitmotiv van dit hoofdstuk kunnen noemen. 'En in elk geval als samenleving goed voorbereid zijn op een ramp of crisis', is dan de logische toevoeging. De veiligheidsregio kan en moet hierin een grotere rol gaan spelen. Dat gaan we in Midden- en West-Brabant de komende jaren doen door meer werk te maken van onze faciliterende en adviesrol in de richting van gemeenten en uiteenlopende partners. Ook onze regierol scherpen we aan, zowel rond wettelijk als niet wettelijk voorgeschreven taken. We zullen met meer partners meer intensief samen optrekken en ad hoc verbanden omzetten in structurele samenwerking. Niet in de laatste plaats spannen we ons in om burgers en bedrijven hun verantwoordelijkheid te laten nemen.

We leggen in de komende periode een duidelijk accent op risicobeheersing. Het investeren in het reduceren van risico's en het voorkomen van incidenten, rampen en crises levert uiteindelijk meer rendement op voor veiligheid dan het achteraf bestrijden. De speelruimte die we als veiligheidsregio hebben voor risicobeheersing, is beperkt. We hebben immers geen eigen instrumentarium in de vorm van vergunningen. We kunnen wel acteren op basis van wet- en regelgeving en kunnen convenanten sluiten met samenwerkingspartners. En we kunnen extra ruimte creëren aan de voorkant van onze processen. Zoals de Brandweer, als uitvloeisel van de strategische visie 'Brandweer over morgen', nog meer dan voorheen accenten legt op preventie, zo kunnen we VR breed en dus multidisciplinair onze 'werkzaamheden aan de voorkant' meer betekenis geven. In dat opzicht is er in zekere mate sprake van een kentering.

Versterken adviesrol fysieke en externe veiligheid

De veiligheidsregio is adviseur van gemeenten en Provincie op het gebied van fysieke en externe veiligheid en de daarmee samenhangende vergunningen. We gaan ervoor zorgen dat deze wettelijk voorgeschreven adviesrol vanaf 2012 een integrale aanpak kent. Hierbij gaat het niet alleen om het puur toepassen van de regels, maar ook en vooral om het interpreteren en toepassen van het veiligheidsdoel achter die regels.

Eenzelfde integrale aanpak staat voor 2012 op de agenda waar het de handhaving en het toezicht betreft voor de zogeheten BRZO bedrijven (Besluit Rampen en Zware Ongevallen) in de regio. De veiligheidsregio treedt meestal zelf niet op als vergunningverlener, handhaver of toezichthouder. Maar we kunnen in onze adviserende rol wel zorgen voor de ondersteuning van gemeentelijke processen en kennis aandragen. Hiertoe zullen we, samen met anderen, onze expertise verder uitbouwen.

Samen optrekken bij evenementen

Het is een wens in Midden- en West-Brabant om de veiligheidsaspecten rond evenementen gezamenlijk en gecoördineerd aan te pakken.

Gemeenten hebben het primaat als het om de vergunningverlening rond evenementen gaat en vragen daarvoor advies aan de verschillende hulpverleningsdiensten. Uiteraard is er de verantwoordelijkheid van de organisator van een evenement voor een veilig en ordelijk verloop. Maar het is weer de gemeente die toeziet op het naleven van de verstrekte vergunning.

De veiligheidsregio heeft hier dus wettelijk gezien geen taak, maar kan wel faciliteren en adviseren. Zo gaan we gaan de advisering aan gemeenten over vergunningen rond risicovolle evenementen multidisciplinair organiseren en integraal aanpakken, waardoor de hulpverleningsdiensten niet langer ieder voor zich maar integraal gemeenten van advies kunnen dienen. We komen ook met een digitale evenementenkalender, die behalve een zo compleet en actueel mogelijk overzicht van alle evenementen ook inzicht geeft in alle gegevens over een evenementenvergunning.

Als veiligheidsregio zijn we daardoor in staat om gemeenten beter van dienst te zijn, en geven we hiermee uitvoering aan de 'smalle variant' van evenementenbeleid.

Overigens kunnen we ons voorstellen dat de nog steeds actuele discussie over 'Wie betaalt de veiligheidsinzet rond evenementen?' ook binnen onze regio in de komende jaren nadrukkelijker op de agenda komt, zeker in een tijd waarin de middelen schaars zijn en de evenementen in aantal en naar aard en schaal blijven groeien.

Een kentering: meer verantwoordelijkheid voor burgers en bedrijven

De tijd van de maakbare samenleving ligt ver achter ons. Het besef is doorgedrongen dat de overheid niet alles kan en hoeft te regelen. Niet louter en alleen omdat hiervoor de financiële middelen nu eenmaal ontbreken. Politiek-bestuurlijk is er grote consensus dat de samenleving ook zijn eigen verantwoordelijkheid moet nemen. Weliswaar zijn er in die samenleving nogal altijd geluiden die duiden op te hoog gespannen verwachtingen over de inzet van de overheid, aan de andere kant zijn er ook duidelijke signalen van een toenemend eigen verantwoordelijkheidsbesef. Ook op het gebied van veiligheid. Voor zover het beeld nog bestaat van de totaal onwetende, onwillige en ontredderde burger in risicovolle situaties, moeten we daar snel van af. Het beeld dat burgers zich niet willen en kunnen redden, mag in elk geval niet langer de leidraad zijn voor ons doen en denken op het gebied van risicobeheersing. Maar zelfredzaamheid begint bij eigen verantwoordelijkheid. En op dat punt heeft de overheid en heeft ook de veiligheidsregio een belangrijke taak te vervullen.

Ons vertrekpunt voor de komende periode is niet 'meer veiligheid door meer overheid' maar 'meer veiligheid door meer gemeenschappelijk handelen'. Gemeenschappelijk staat voor onze veiligheidsregio, de hulpverleningsdiensten, burgers, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties. Het gaat dus ook niet langer alleen om regelgeving, vergunningen, instructies en dwang maar meer en meer om onderling vertrouwen, publiekprivate samenwerking, informele contacten en afspraken en zelfsturende processen.

Van burgers en bedrijven meer verantwoordelijkheid vragen, betekent dat we ze ook iets te bieden moeten hebben. Op dat gebied zijn de verschillende hulpverleningsdiensten in Midden- en West-Brabant al actief. De GHOR ontwikkelt methodieken voor zelfredzaam van kwetsbare groepen en burgers, de Politie werkt samen met private partijen op het gebied van preventie, de Brandweer verruimt een deel van zijn controlerende rol voor 'pro-actie' nieuwe stijl.

In al die trajecten gaat het om het informeren, wegwijs maken en op sleeptouw nemen van de samenleving door burgers en bedrijven te betrekken bij en te committeren aan plannen en maatregelen. Dat alles willen we de komende periode VR breed gaan aanpakken. In 2012 ontwikkelen we een plan van aanpak dat voorziet in concrete projecten en activiteiten op het gebied van risicocommunicatie en voorlichting, educatie en cursussen en opleiden en oefenen. Daarbij zal de samenwerking met publieke en private partijen (o.a. woningcorporaties, verzekeraars, bedrijfsleven, zorginstellingen) verder worden uitgebreid en geïntensiveerd. Ook onze interne samenwerking, dus de multidisciplinaire benadering, speelt daarbij een grote rol. Wanneer we willen bijdragen aan de beoogde kentering in de samenleving, kunnen we binnen de eigen gelederen niet achterblijven.

Wat gaan we doen?

1. Gemeenten en provincie in hun rol van vergunningverlener, handhaver en toezichthouder actief en integraal adviseren over risicobeheersing, in het bijzonder over preventieve maatregelen.
2. Gemeenten en provincie adviseren en ondersteunen in hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de zogenoemde BRZO-bedrijven.
3. Gemeenten integraal adviseren in het proces van vergunningverlening voor evenementen.
4. Samenwerken met maatschappelijke organisaties en bedrijven om daarmee de eigen verantwoordelijkheid, en daardoor ook de zelfredzaamheid, voor fysieke veiligheid te vergroten.
5. Samen met publieke en private partners activiteiten (doen) uitvoeren die zijn gericht op risicocommunicatie. Het accent ligt daarbij niet zozeer op wet- en regelgeving als wel op gedragsverandering.

5. Communicatie

In het vorige hoofdstuk (4. Risicobeheersing) van dit beleidsplan kwam even het onderwerp risicocommunicatie langs. In datzelfde hoofdstuk of misschien nog beter verderop in dit plan (hoofdstuk 8. Incidentbestrijding) is ook crisiscommunicatie een belangrijk onderwerp. Risicocommunicatie en crisiscommunicatie liggen in elkaars verlengde, dus hebben we beide thema's in dit hoofdstuk onder één noemer gebracht. Maar er is een nog veel belangrijkere reden om aan communicatie letterlijk en figuurlijk een hoofdstuk apart te wijden. Communicatie beschouwen wij als een van de kritische succesfactoren voor het welslagen van het beleid van de veiligheidsregio en de effectiviteit van de operaties van de hulpverleningsdiensten. Zowel bij risicobeheersing als bij incidentbestrijding en crisismanagement en zelfs tot en met de herstelfase na een crisis is communicatie van vitaal belang. Alle reden dus om daar expliciet bij stil te staan.

Risicocommunicatie over een andere boeg

Wanneer wij ter ondersteuning van een meer effectieve crisisbeheersing extra werk willen maken van het nemen van eigen verantwoordelijkheid door burgers en bedrijven, ontkomen wij niet aan een grotere inzet op het gebied van risicocommunicatie. Risicocommunicatie heeft tot doel om mensen te laten weten aan welke risico's zij en de samenleving om hen heen kunnen blootstaan. Het Risicoprofiel vormt hiervoor een globale leidraad. En gezien het belang van de provinciale risicokaart als informatiebron, bevorderen wij een goede koppeling tussen het regionale risicoprofiel en dit provinciale overzicht.

Risicocommunicatie heeft ook tot doel om mensen te laten weten welke maatregelen al door wie getroffen zijn om die risico's te verminderen en wat zij zelf kunnen doen, wanneer zich ondanks die maatregelen onverhoopt toch een ramp of crisis voordoet. De kans dat men in het laatste geval in paniek raakt, wordt daardoor verkleind en de kans dat men zelf adequaat handelt, wordt groter. Risicocommunicatie kan op die manier een belangrijke bijdrage leveren aan het voorkomen van incidenten en het beperken van eventuele schade in het geval van een incident.

In de huidige situatie wordt er door verschillende partijen op verschillende manieren en momenten gecommuniceerd over risico's. Wat echter ontbreekt, is een gezamenlijke en samenhangende aanpak waarin de effectiviteit van de communicatie centraal staat. We geven burgers en bedrijven wel informatie maar sluiten niet of onvoldoende aan bij hun gevoel van urgentie en hun informatiezoekgedrag. Willen we bereiken dat de samenleving zich bewust is van de risico's in de woon- en werkomgeving en weet wat men zelf kan doen aan de eigen veiligheid en die om hen heen, dan zullen we het in de risicocommunicatie over een andere boeg moeten gooien. Gerichte actie, samenwerking en innovatie zijn daarbij de sleutelwoorden. Als veiligheidsregio kunnen we daarbij optreden als netwerkregisseur, kennisleverancier en faciliterende organisatie.

Actieplan

In 2011 willen we regiobreed de aanzet geven voor een Actieplan Risicocommunicatie, waarin de samenwerking en taakverdeling bij de voorbereiding en uitvoering van risicocommunicatie wordt vastgelegd. Behalve om de samenwerking met en tussen gemeenten gaat het daarbij ook om de samenwerking en taakverdeling met respectievelijk tussen publieke en private partijen. Ook moet er in het actieplan aandacht zijn voor de mate waarin en wijze waarop we burgers en bedrijven betrekken bij de voorbereiding en uitvoering van risicocommunicatie. Bij de totstandkoming van het Actieplan Communicatie zullen we als veiligheidsregio coördinerend optreden.

Kennisbank

We willen onze eigen expertise op het gebied van risicocommunicatie verder versterken, zodat we onze partners in adviserende zin goed van dienst kunnen zijn. Daarnaast ligt het in onze bedoeling om een digitale regionale kennisbank op te zetten op het gebied van risicocommunicatie, waarvan onze partners gebruik kunnen maken.

Innovatie

We zullen, mede als uitvloeisel van het Actieplan Risicocommunicatie, meewerken aan de uitvoering van communicatieactiviteiten en de totstandkoming van communicatiemiddelen voor de deelnemende partners. Daarbij streven we naar de inzet van de juiste instrumenten die leiden tot een eigentijdse en effectieve mediamix. Daarin passen ook moderne communicatietechnologieën en eigentijdse media (o.a. Facebook, Twitter, SMS alerting). Om tot de meest effectieve aanpak te komen, wordt communicatieonderzoek ingezet.

Crisiscommunicatie: naar een nieuwe doctrine

Lang hebben we de min of meer formele regel gehanteerd dat 'crisiscommunicatie ertoe dient om adequaat en tijdig te informeren over een ramp of incident'. Met die regel komen we in het hedendaagse communicatietijdperk niet meer weg. Crisiscommunicatie is niet langer het exclusieve domein van de overheid of van bij de bestrijding van crises betrokken instanties en hulpverleningsdiensten. Lang hebben we gedacht dat 'onze boodschap' heilig is en dat de communicatiemiddelen die 'wij' daarbij inzetten, toereikend zijn om die boodschap effectief over het voetlicht te krijgen. Lang hebben we ook gedacht dat 'wij' de enige zenders zijn in het geval van crisiscommunicatie. Lang hebben we tenslotte gedacht dat crisiscommunicatie zich uitsluitend richt op de fysieke en technische verschijningsvorm van een incident en eventueel op de gevolgen op het gebied van volksgezondheid en milieu.

Het boek van de crisiscommunicatie volgens die oude doctrine kunnen we gevoeglijk dichtslaan. We zijn hard toe aan een nieuwe doctrine en dus een nieuw boek dat we vooral gezamenlijk in de regio moeten schrijven. In dat boek zullen verschillende hoofdstukken een plek moeten krijgen.

Crisiscommunicatie heeft nog altijd tot doel om feitelijk (juist) te informeren over een ramp of incident en over oorzaak en gevolg. Behalve de technische en fysieke implicaties speelt daarbij ook de maatschappelijke context een belangrijke rol. Crisiscommunicatie is sterk onderhevig aan publieke opinievorming en die is weer van invloed op de autoriteitspositie en geloofwaardigheid van de betrokken bestuurlijke en operationele crisisbestrijders en het vertrouwen dat het publiek meer of minder in hen zal hebben. Behalve om feiten gaat het in crisiscommunicatie ook om emoties. Die doen zich niet alleen voor bij het publiek maar ook bij genoemde crisisbestrijders. In de communicatie moet er aandacht zijn voor die emoties. Dat stelt eisen aan strategie, timing en tone of voice.

Crisiscommunicatie dient er als instrument van crisisbestrijding toe om een soort collectieve stress te managen.

Crisiscommunicatie en de impact ervan is behalve aan een geweldig toegenomen media-aandacht ook onderhevig aan de invloed van de nieuwe, social media. Bij die nieuwe media, zoals Hyves en Twitter, is elke individuele burger domeineigenaar van de communicatie. Dus komen 'wij' er niet langer mee weg om 'onze' boodschap uitsluitend via 'onze' communicatiemiddelen de samenleving in te sturen.

Inhoudelijke en organisatorische professionalisering

Om te voldoen aan de wettelijke vereisten op het gebied van crisismanagement moeten we nieuwe eisen stellen aan de kwaliteit van onze crisiscommunicatie en aan de processen die die kwaliteit moeten waarborgen. Dat betekent zowel inhoudelijke als organisatorische professionalisering. Daar zullen we de komende jaren fors op inzetten en in investeren.

Bij de inhoudelijke professionalisering gaat het onder meer om communicatie- strategieën en – scenario's, om communicatiemethoden en –middelen en om de incorporatie van nieuwe communicatietechnieken en nieuwe, social media in de communicatiemix. Bij de organisatorische professionalisering komt het vooral aan op effectief samenwerken en regie voeren.

Crisiscommunicatie is een gemeentelijke verantwoordelijkheid, is onderdeel van wat we tegenwoordig de bevolkingszorgprocessen noemen en behoort regionaal gezien tot de basisvereisten op het gebied van crisismanagement. Samen met de gemeenten en andere crisispartners willen we op het niveau van de veiligheidsregio zowel aan de inhoudelijke als organisatorische professionalisering verder vorm en inhoud geven.

Wat gaan we doen?

1. De eigen verantwoordelijkheid stimuleren van burgers en bedrijven voor de fysieke veiligheid in de eigen woon- en werkomgeving. Bijvoorbeeld door het actief benutten van brandpreventieve mogelijkheden.
2. Nieuwe communicatie-instrumenten ontwikkelen die aansluiten bij de maatschappelijke ontwikkeling en behoefte. In dit verband zullen we expliciet aandacht geven aan de mogelijkheden die de social media bieden.
3. De crisiscommunicatie professionaliseren door onder meer de kennis en ervaring te vergroten rond (eigentijdse) media en het managen van crises met een grote maatschappelijke impact. We gaan innoveren op basis van het zogenoemde nieuwe werken van de overheid.

6. Informatiemanagement

Informatie is een van de meest kritische succesfactoren bij het beheersen van een crisis. Je zou informatie naast mensen en middelen, de derde productiefactor kunnen noemen voor een organisatie die de zorg voor veiligheid als belangrijkste taak heeft. Het zal geen uitleg behoeven dat informatie van cruciaal belang is bij het bestrijden van een ramp of crisis. De kwaliteit van het eenduidig beschikbaar hebben van up to date en vooral real time informatie kan van doorslaggevende betekenis zijn voor het welslagen van de incidentbestrijding. De keerzijde van de medaille is dat de kwaliteit van de informatie daarmee ook het afbreukrisico van die incidentbestrijding mede bepaalt. Maar informatie en informatiemanagement spelen niet alleen een grote rol in de zogeheten warme fase. Ook voor risicobeheersing en zelfs voor de herstelfase na een crisis vormen ze een van de essentiële pijlers. Informatiemanagement behoort tot de wettelijke taken voor de veiligheidsregio. Je zou kunnen zeggen dat we onze informatiehuishouding op orde moeten hebben. Maar daarmee zijn we er niet. Ervaringen en evaluaties die voortkomen uit oefeningen en praktijksituaties brengen urgenties aan het licht, waar we als Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant de komende jaren met voorrang gevolg aan willen geven. Om ons informatiemanagement kwalitatief op het vereiste niveau te krijgen en daarbij gebruik te kunnen maken van de beschikbare technologische vernieuwingen, zijn extra inspanningen en financiële middelen nodig.

Netcentrisch werken

Uiterlijk in december 2011 willen we het netcentrisch werken hebben ingevoerd. Netcentrisch werken betekent dat in het geval van een crisis alle operationele diensten en de gemeenten hetzelfde beeld hebben van die crisis en die informatie onderling kunnen delen. Netcentrisch werken, gekoppeld aan het Landelijk Crisis Managementsysteem (LCMS), zal op termijn gaan gelden als landelijke standaard voor informatieoverdracht. Binnen onze veiligheidsregio verkeert de invoering van netcentrisch werken nog in de beginfase. De komende jaren gaan we werken aan de verdere implementatie en optimalisatie. We gaan de beschikbaarheid, het beheer en het ontsluiten van informatie bij de operationele diensten en gemeenten zodanig inrichten en organiseren dat er sprake is van een integrale aanpak. We maken daarbij gebruik van het LCMS. Op sleutelposities zijn adequaat opgeleide en toegeruste informatiemanagers werkzaam en is de vereiste equipment aanwezig. Alle relevante documenten, zoals aanvalsplannen, zijn integraal beschikbaar. Onderdeel van deze verbeteringslag vormt ook de invoering en implementatie van operationele informatiesystemen. Bij de Brandweer gaat het daarbij om het geautomatiseerd Brandweer Informatiesysteem (BIS) en de Digitale Bereikbaarheidskaart (DBK).

De Gemeenschappelijke Meldkamer als informatieknooppunt

Voor de uitvoering van hun werkzaamheden moeten de partners in de veiligheidsregio digitaal kunnen beschikken over wat we een gemeenschappelijke objectenhuishouding kunnen noemen. Hierbij gaat om kaarten van wegen en andere infrastructuur, gegevens van gebouwen en andere objecten et cetera. Het informatiemanagement bij de veiligheidsregio moet er in voorzien dat er wordt aangesloten op alle beschikbare en toegestane informatiebronnen, waaronder ook de gemeentelijke basisadministratie adressen en gebouwen (BAG). Hierdoor ontstaat een datawarehouse, waarvan het beheer en de exploitatie wordt ondergebracht bij de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) die aldus optreedt als informatieknooppunt. Dat maakt het mogelijk om de operationele prestaties van de operationele diensten te meten en permanent te monitoren. Uiterlijk op 1 juli 2014 moet het beoogde informatieknooppunt operationeel zijn en moeten dus alle beoogde data gemeenschappelijk ontsloten zijn.

Visie op 'netwerk informatiemanagement'

Kwalitatief hoogwaardig informatiemanagement zien wij niet alleen als een belangrijke opgave voor onszelf en de operationele diensten van de veiligheidsregio. Als netwerkorganisatie willen wij onze strategische partners zoveel mogelijk betrekken bij het totaal van het informatiemanagement, met als doel om gezamenlijk als één virtuele overheid te kunnen opereren. Hiertoe zullen wij voor 1 januari 2013 een visie ontwikkelen.

Wat gaan we doen?

1. Omdat informatiemanagement dé kritische succesfactor is voor multidisciplinaire samenwerking van de hulpverleningsdiensten in een situatie van een ramp of crisis, zullen we actief en duurzaam investeren in operationele informatiesystemen. De informatie dient tijdig, volledig en adequaat te zijn.
2. Omdat de GMK een spilfunctie vervult in een situatie van multidisciplinair optreden door hulpdiensten, zullen we aanvullend investeren in de kwaliteit en faciliteiten van het regionaal crisis centrum (RCC).
3. Omdat het bestrijden van een ramp of crisis staat of valt met de kwaliteit van de samenwerking tussen de veiligheidsregio en haar publieke en private partners, zullen we een visie en plan van aanpak opstellen voor modernisering van het informatiemanagement. Hierdoor moet het mogelijk worden om als één virtuele publieke sector op te treden.

7. Incidentbestrijding: voorbereid op de crisis van morgen

Het staat er enigszins koeltjes, de titel van dit hoofdstuk: incidentbestrijding. Maar in wezen staat die term voor datgene waarop de samenleving, waarop burgers de hulpverlenende diensten aanspreken en afrekenen wanneer zich een ramp of crisis voordoet. We stoppen heel veel energie, tijd en geld in het voorkomen van incidenten, maar pas als de nood aan de man is, wordt voor de buitenwacht duidelijk waartoe wij in staat zijn. Of we snel en adequaat kunnen reageren en waar nodig kunnen opschalen. Bij incidentbestrijding komt het aan op onze professionaliteit, flexibiliteit en veerkracht. Onze kwaliteiten op dat gebied zijn onlosmakelijk verbonden met ons organiserend vermogen en met de kwaliteit van onze plannen. Daarnaast zijn die kwaliteiten afhankelijk van de wijze waarop wij onze processen hebben georganiseerd en ingericht. Niet in de laatste plaats worden die kwaliteiten in belangrijke mate bepaald door de mate waarin en manier waarop wij als volleverde rampenbestrijders bij een incident uit de startblokken kunnen schieten.

In dit hoofdstuk zoomen we met name in op ons organiserend vermogen, de planvorming en onze expertise op het gebied van incidentbestrijding. Aan onze processen op het gebied van communicatie en informatie hebben we reeds aandacht besteed in de twee voorgaande hoofdstukken. We hebben daar twee 'hoofdstukken apart' van gemaakt om daarmee het belang van communicatie en informatie als kritische succesfactoren voor incidentbestrijding te benadrukken.

Organiserend vermogen

De veiligheidsregio vervult een actieve en coördinerende rol bij de bestrijding van rampen en de beheersing van crises. Daarbij komt het aan op het functioneren van een multidisciplinaire organisatie die onder bestuurlijke en operationele regie slagvaardig kan opereren. In de komende jaren staat verdere versterking van de bestuurlijke en operationele slagkracht centraal.

Incidentbestrijding is een kwestie van effectief en efficiënt samenwerken. Daarin ligt voor de komende periode een van de opgaven. Het fundament daarvoor vormt onze operationele hoofdstructuur die ons in staat stelt om als veiligheidsregio te voldoen aan de basisvereisten op het gebied van crisismanagement. In die hoofdstructuur hebben we onze operationele prestaties vastgelegd alsmede onze taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het gebied van melding en alarmering, opschaling en leiding en coördinatie bij incidentbestrijding, informatiemanagement en crisiscommunicatie.

Behalve de multidisciplinaire aanpak die binnen de context van de operationele hoofdstructuur gestalte krijgt, is het succes van incidentbestrijding ook sterk afhankelijk van onze afstemming en samenwerking met tal van publieke en private partners om ons heen. Wij gaan de komende jaren zowel op het niveau van elk van de hulpdiensten als op het samenhangende niveau van de veiligheidsregio onze netwerken in kaart brengen. Het is onze ambitie de operationele samenwerking met de aan Midden- en West-Brabant grenzende regio's, in het bijzonder Rotterdam-Rijnmond, te intensiveren. Dit geldt eveneens voor samenwerking met de regio Antwerpen en onze Belgische buurgemeenten.

Brandweer

Als uitvloeisel van de strategische visie 'Brandweer over morgen' krijgen de proactieve en preventieve taken nog meer accent dan voorheen. Dit heeft tot gevolg dat er op het gebied van repressie een robuust en slagvaardig vangnet ontstaat dat flexibeler kan opereren. Wanneer er minder hoeft te worden ingezet op het bestrijden van (de effecten van) brand, is het mogelijk om met behoud van kwaliteit meer efficiency en flexibiliteit in te bouwen. Dit betekent dat er meer differentiatie mogelijk is bij de inzet van personeel en materiaal. Bijvoorbeeld geen zes maar twee brandweerlieden inzetten voor een containerbrand. Ook het aantal nodeloze uitrukken kan omlaag.

Vrijwilligheid blijft een belangrijke basis voor de organisatie van de brandweer alsook voor de lokale inbedding.

De operationele prestaties van de brandweer zijn uitgewerkt in het Dekkings- en Specialismenspreidingsplan.

Regionaal crisisplan

De organisatorische vormgeving van de multidisciplinaire aanpak vormt mede de basis voor de planvorming bij incidentbestrijding. Daarin moet de samenwerking verder worden verankerd. Het regionaal crisisplan is daarbij een nieuw, wettelijk voorgeschreven fenomeen. Dit regionale plan, dat wij in 2011 willen vaststellen, vormt de Midden- en West-Brabantse vertaalslag van de 26 afzonderlijke, gemeentelijke rampenplannen. Met het plan worden gemeentelijke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden naar een regionale dimensie getild.

Bij het opstellen van het regionaal crisisplan zullen wij aansluiten bij het landelijk Referentiekader Regionaal Crisisplan. Bij de invoering en uitvoering per gemeente gaat het om maatwerk.

Maatschappelijke impact stelt andere eisen

Incidentbestrijding anno nu omvat anno niet langer uitsluitend de technische bestrijding van de fysieke verschijningsvormen van een ramp. Dat betekent dat de eigen, min of meer traditionele professionaliteit en expertise lang niet altijd toereikend is. We kunnen ons niet alleen focussen op enkele incidenttypen en ook niet alles in vastomlijnde plannen en procedures gieten. Er doen zich steeds meer incidenttypen voor die een ander karakter hebben dan de traditionele rampen. Vooral de maatschappelijke impact van incidenten en het inzetten van crisismanagement rond niet-klassieke incidenten (zoals familiedrama's en zinloos geweld) zijn daarbij van grote betekenis. Dit stelt andere eisen aan crisisbeheersing en incidentbestrijding en dus aan crisismanagement maar ook aan de rol daarin van de veiligheidsregio en aan de samenwerking van de veiligheidsregio met haar partners. Wij willen die rol de komende jaren met en voor onze partners op adviserend en planvormend niveau inhoud geven. Door de grotere complexiteit van rampen zullen verschillende partners in steeds andere samenstellingen voor de opgave staan een crisis te bestrijden. Het is de rol van de veiligheidsregio om die teams van advies te dienen en van managementondersteuning te voorzien.

Plannen op verschillende niveaus

De veiligheidsregio heeft de wettelijke zorg voor een aantal concrete rampbestrijdingsplannen: voor de zogeheten BRZO (Besluit Rampen en Zware Ongevallen) bedrijven en voor de twee luchthavens in onze regio: Gilze-Rijen en Woensdrecht. Het ligt niet in onze bedoeling om deze plannen eindeloos door te ontwikkelen. Daarmee zou het theoretisch gehalte het winnen van de praktijkgerichtheid. En juist om dat laatste gaat het. Daarom zullen we de komende jaren genoemde rampbestrijdingsplannen oefenen op praktijk en beleving. Daarbij hanteren we een clustering voor bedrijven met een gelijk profiel. De plannen voor de BRZO bedrijven worden elke drie jaar geoefend, die voor de luchthavens elke twee jaar.

Naast deze aan bedrijven of bedrijfstypen gerelateerde rampbestrijdingsplannen zullen wij ons meer toeleggen op de totstandkoming van calamiteitenplannen die zijn afgestemd op verschillende rampscenario's en daaraan verbonden risico's. Met het opstellen van deze generieke calamiteitenplannen kunnen we zorgen voor meer uniformiteit en voor de juiste wisselwerking met het regionaal crisisplan. Zo is een generiek plan voor evacuatie inzetbaar ongeacht de reden tot evacuatie (overstroming, milieu-incident, gaswolk, storing nutsvoorziening). Het gaat immers om het scenario. Ook de generieke plannen zullen geoefend worden.

Zowel bij de planvorming als bij het oefenen van de plannen zullen we onze partners, zoals Defensie en de waterschappen, betrekken.

Volleerd uit de startblokken: opleiden, trainen en oefenen

Of we in onze regio in staat zijn om crisis- en rampsituaties succesvol te lijf te gaan, hangt nauw samen met de mate waarin de medewerkers van de veiligheidsregio, de hulpverleningsdiensten en de andere crisispartners volleerd uit de startblokken kunnen schieten. Zijn ze voldoende opgeleid en getraind en hebben ze voldoende geoefend? En dat in de wetenschap dat er, gelukkig, normaal gesproken niet veel en vaak gelegenheid is waarin de realiteit van een crisis of ramp zich in de volle omvang voordoet. Niettemin is het voor de stabiliteit en professionaliteit in de ondersteuning van de bestuurlijke en operationele top bij crisisbestrijding van onschatbare waarde dat alle betrokken sleutelfunctionarissen in de operationele hoofdstructuur voldoende competent en vaardig zijn. Er is en wordt zowel op het niveau van de operationele diensten als multidisciplinair al veel gedaan op het gebied van opleiden, trainen en oefenen. Maar om onze kwaliteiten als crisisbestrijders verder te vergroten, is er behoefte aan een stevige extra impuls. De indruk bestaat dat met name in het multidisciplinaire karakter van het opleiden, trainen en oefenen er een tandje bijgezet moet worden.

Hiervoor dient meer tijd te worden vrijgemaakt. Het moet medewerkers behalve mogelijk ook aantrekkelijk worden gemaakt om te oefenen voor de zogeheten warme situatie. Het gaat dus om meer tijd en meer geld dat alle betrokken onderdelen moeten vrijmaken, om adequate oefenfaciliteiten (oefencentrum brandweer), om effectieve oefenprogramma's en om eigentijdse vormen die medewerkers aanspreken. Opleiden, oefenen en trainen vormen samen een van de belangrijkste pijlers onder onze prestaties ten tijden van rampen en crises. Als we die prestaties willen verbeteren, zullen we ook onze leerprestaties moeten versterken.

De komende jaren gaan we extra werk maken van Opleiden, Trainen en Oefenen. In een speciaal daartoe opgesteld OTO plan 2011-2014 staan de ambities en doelen verwoord zoals we die hierboven hebben samengevat. Het OTO plan gaan we vertalen in jaarplannen. We willen onze hulpverleners bij de parate diensten en de betrokken medewerkers van de gemeenten multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen. Behalve om vakinhoudelijke kennis en kennis van procedures gaat het daarbij ook om handelingsvaardigheid. De daarop afgestemde oefeningen zijn realistisch en gericht op resultaat. Leidraad voor het oefenprogramma is het Risicoprofiel van de regio en zijn de generieke aspecten van rampbestrijdingsplannen. In de oefeningen wordt samengewerkt met partners als Defensie, het OM, de waterschappen en andere bij crises betrokken sectoren. Jaarlijks houden we een regiogrens-overschrijdende oefening. Ook staat er jaarlijks een multidisciplinaire training en oefening op het programma voor officieren van dienst, overige functionarissen in de operationele hoofdstructuur, bestuurders en gemeentelijke medewerkers. Onze OTO ambities betekenen tevens dat we een systematiek willen ontwikkelen waaraan we de kwaliteit van opleidingen, trainingen en oefeningen kunnen toetsen. Daarmee toetsen we de medewerkers op de mate waarin zij zijn opgeleid, getraind en geoefend. Zij zullen hieraan waar nodig meer tijd gaan besteden. Ook de methodes zullen veranderen, waarbij gedacht wordt aan meer innovatie programma's zoals serious gaming en virtueel oefenen. Op dit terrein starten we pilots, waarvan de resultaten worden geëvalueerd.

Lerende organisatie

We zien het als onze opgave om op alle gebieden de prestaties te leveren die de regio, burgers en gemeenten, van ons mag verwachten. Op onderdelen kan de veiligheidsregio daarbij optreden als kennis- en expertisecentrum. We zullen echter niet nalaten om ook ons eigen lerend vermogen te versterken. Er is een duidelijk besef dat we op het gebied van incidentbestrijding nog veel kunnen leren van elkaar en van anderen. Daarbij beschouwen we onze bestaande organisatie, werkwijzen en protocollen niet als maatgevend en grensbepalend. Evalueren en het delen en inzichtelijk maken van leermomenten betekent dat we moeten durven innoveren en daadwerkelijk veranderingen doorvoeren wanneer de kwaliteit van ons opereren daar om vraagt. Deze benadering resulteert onder meer in meer momenten en methodes op het gebied van informatieverstrekking, evaluaties en interviews. De inbedding hiervan in het beleid, de bedrijfsvoering en de organisatie krijgt onder meer gestalte in de vorm van het aanstellen van leeragenten of kennismakelaars en de verzorging van jaarlijkse rapportages over leerresultaten.

Wat gaan we doen?

1. Investeren in kennis, kunde en ervaring van de medewerkers door uitvoering te geven aan het nieuwe Besluit personeel veiligheidsregio's. Dit betekent actief investeren in de kwalificatieprofielen van medewerkers.
2. Een actief beleid ontwikkelen ten aanzien van opleiden, trainen en oefenen (OTO) van medewerkers, zowel mono- als multidisciplinair. Jaarlijks zullen op een planmatige manier de noodzakelijke kennis en vaardigheden praktisch worden geoefend.
3. Het lerend vermogen van de operationele hulpdiensten vergroten, onder andere door het aanstellen van leeragenten en door jaarlijkse voortgangsrapportages over leerresultaten.
4. Rampenbestrijdingsplannen opstellen en tijdig actualiseren. Op basis van deze plannen ook actief oefenen en trainen.
5. Het door het bestuur van de veiligheidsregio vastgestelde spreidings- en dekkingsplan brandweerzorg uitvoeren.
6. Maatregelen nemen om te kunnen voldoen aan de wettelijke basisvereisten voor crisismanagement. Hiertoe behoren periodieke, grootschalige oefeningen door de meldkamer en het verbeteren van de bestuurlijke kennis en vaardigheden van de leden van het regionaal operationeel team (ROT).

8. Herstel: crisisbestrijding na de ramp

Dit hoofdstuk had even zo goed deel kunnen uitmaken van het vorige. Zorgen voor herstel na een crisis begint immers al tijdens die crisis. Incidentbestrijding en de herstelfase liggen niet alleen in elkaars verlengde maar zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Al tijdens de bestrijding van een ramp of crisis begint de aanloop naar het creëren van een genormaliseerde situatie. Het bereiken van die situatie duurt doorgaans veel langer dan de crisis zelf. In de herstelfase verkeren burgers, bedrijven en andere getroffen nog steeds in een crisissituatie vanwege de gevolgen die zij van die crisis ondervinden. Herstel omvat dan ook niet slechts de nazorg na een incident maar gaat over het bestrijden en managen van de 'crisis na de ramp'. Het gaat dan om vervolprocessen die hun eigen dynamiek kennen en om een daarop toegesneden organisatievorm vragen. De specifieke nazorg richt zich onder meer op de psychosociale hulpverlening, bevolkingsonderzoek en herstel van de fysieke en sociale infrastructuur. Daarnaast breekt een fase aan van onderzoek, inspecties, vraagstukken op het gebied van aansprakelijkheid en andere juridische en bestuurlijke processen. Tal van instanties, instellingen en organisaties willen informatie en vragen om verantwoording. Ten slotte is de herstelfase er ook een van evalueren en leren. Wat leert ons het incident en de bestrijding ervan? Welke lessen kunnen we daar uit trekken voor de toekomst en hoe zorgen we ervoor dat we het geleerde een volgende keer ook daadwerkelijk in de praktijk brengen?

Rol van de veiligheidsregio

Herstel is primair een verantwoordelijkheid van de gemeente, waar een incident zich heeft voorgedaan. Maar net zoals een ramp geen grenzen kent, beperkt de herstelfase zich doorgaans ook niet tot de gemeentegrenzen. Ook de kennis en ervaring die nodig zijn voor de herstelfase, reiken vaak over de grenzen van wat een gemeente aan eigen know how in huis heeft. Bovendien vraagt deze fase vaak gedurende een lange periode om veel extra capaciteit. De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant ziet het als een prioriteit om gemeenten te adviseren en te faciliteren in de herstelfase na een ramp. De komende jaren willen we onze expertise op dat gebied verder uitbreiden. Dat gebeurt in eigen huis maar ook door gebruik te maken van het netwerk waarin we functioneren. Onze toegevoegde waarde zit in het adviseren over en mede bouwen aan een geïntegreerde en interdisciplinaire aanpak van de herstelfase. Die aanpak is gericht op samenwerking tussen alle bij een herstelfase betrokken partners. We bieden daarbij ondersteuning aan het lokale beleid en faciliteren processen op gebieden als communicatie, informatie, schaderegistratie, psychosociale nazorg en herstel van fysieke schade. Onze coördinerende rol komt ook tot uitdrukking in het leerproces dat deel uitmaakt van de herstelfase. Er zijn inspecties en onderzoeken van bevoegde instanties maar we evalueren ook zelf en dus samen met onze partners. De conclusies en aanbevelingen die uit dit alles naar voren komen, moeten wanneer daartoe aanleiding is, leiden tot bijstelling van het crisisbeleid en de crisisaanpak. Dit gebeurt in samenhang en maakt integraal deel uit van de reguliere bedrijfsvoering. Het borgen van de geleerde lessen is dan ook een integraal onderdeel van de kwaliteitszorg in de regio.

Wat gaan we doen?

1. Actie het instrument evalueren inzetten in geval van een grootschalig optreden van hulpdiensten. Het doel is om als organisatie(s) te leren van de ervaringen.
2. Gemeenten adviseren en ondersteunen in hun verantwoordelijkheid voor het herstelproces na een ramp of crisis.

9. Financieel meerjarenperspectief 2011-2015

De veiligheidsregio wordt voor een belangrijk deel gefinancierd door de 26 gemeenten in Midden- en West-Brabant. Van de totale begroting van 67 miljoen euro nemen deze gemeenten 59 miljoen euro voor hun rekening. Dat komt neer op 88% van de begroting. De overige inkomsten komen nagenoeg geheel van de rijksoverheid.

De bijdragen van de gemeenten hebben voor 96% betrekking op de brandweezorg. De overige 4% wordt, via een inwonerbijdrage, besteed aan de GHOR, GMK en de eigen organisatie van gemeenten. Gezien de benarde financiële positie van de gemeenten heeft het bestuur van de veiligheidsregio in 2010 besloten dat er substantieel en structureel moet worden bezuinigd op de uitgaven. Naast de bezuinigingstaakstelling van de gemeenten heeft ook de rijksoverheid aangekondigd dat er de komende jaren structureel 6% zal worden bezuinigd op de rijksbijdragen. Een en ander impliceert dat de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant in de periode tot 1 januari 2015 in totaal voor een bedrag van bruto 6,3 miljoen euro zal bezuinigen op de uitgaven. Dit doen we onder meer door een bezuiniging van 15% door te voeren op onze overhead en bedrijfsvoering.

Deze voor de veiligheidsregio aanzienlijke, structurele bezuiniging betekent dat we de primaire processen en bedrijfsvoering tot een professioneel minimum zullen terugbrengen. Een professioneel minimum wil zeggen dat we de (wettelijke) kerntaken kunnen uitvoeren. Maar om dat te kunnen doen, ontkomen we niet aan het doen van een aantal noodzakelijke investeringen. Die zijn met name nodig om ons informatiemanagement verder op orde te brengen. Niet voor niets is informatiemanagement een van de basisvereisten in het landelijke besluit crisismanagement. Een aantal investeringen in informatiemanagement is voor onze regio ook verplicht, omdat die of voortkomen uit landelijke wet- en regelgeving of hun basis vinden in door het (landelijke) Veiligheidsberaad genomen besluiten. Om financiële redenen moeten we met ons investeringsbeleid terughoudend zijn. We beperken deze investeringen, die hoe dan ook noodzakelijke zijn, daarom tot het geringe aantal van 5 projecten. De jaarlijkse lasten van genoemde investeringen lopen op van 0,4 miljoen euro in 2012 tot 0,9 miljoen euro in 2015.

Om de kwaliteit van onze primaire processen minimaal te kunnen handhaven, zijn genoemde investeringen nog niet toereikend. We zetten daarom ook de voor 2010 beschikbare middelen in uit de Brede Doeluitkering Uitvoering Rampen (BDUR middelen). Door het 'aanhouden' van deze BDUR middelen uit 2010 kunnen we de komende jaren nog een aantal noodzakelijke investeringen plegen. Het gaat in de periode 2011 – 2015 om een incidenteel bedrag van afgerond 1.850.000 euro en structureel 750.000 euro. Beide bedragen zijn in totaal beschikbaar voor een periode van 5 jaren. Om versnippering van deze beperkte geldmiddelen te voorkomen zal de besteding daarvan plaatsvinden op grond van de speerpunten voor beleid van de veiligheidsregio in de periode tot en met 2015.

Die speerpunten zijn:

1. Primaire processen van de operationele hulpverleningsdiensten op orde (= de basis op orde)
2. Risicobeheersing, met een speciaal accent op risicocommunicatie en aanpak BRZO-bedrijven
3. Informatiemanagement, met bijzondere aandacht voor operationele informatiesystemen
4. Crisismanagement, waaronder met name eigentijdse crisiscommunicatie en het verbeteren van kennis en vaardigheden van het regionale operationele team in een situatie van een ramp of crisis.

De combinatie van het geschetste investeringsprogramma en de besteding van de BDUR-geldmiddelen maakt het mogelijk om de komende jaren de minimaal noodzakelijke investeringen te doen in primaire processen van hulpdiensten, risicobeheersing, informatiemanagement en crisiscommunicatie.

In een bijlage bij dit beleidsplan is een specificatie opgenomen van de investeringen inclusief de daaruit voortvloeiende lasten.

10. Epiloog: de blik op 2015

Niets is zeker, zeker is dat alles verandert.

Dat geldt zeker ook voor onze Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Juist in tijden van onzekerheid en verandering zullen we onveranderd leiderschap in veiligheid tonen. Met het vizier duidelijk gericht op een aantal doelen die we in 2015 willen hebben bereikt.

De politieorganisatie is volop in beweging. De verwachting is dat met ingang van 2012 het beheer en de organisatie van de politie zijn genationaliseerd. Een nationale korpschef zet onder verantwoordelijkheid van de minister van Veiligheid & Justitie de lijnen uit.

De 26 Gemeenschappelijke Meldkamers zullen, zoals het zich thans laat aanzien, in 2015 niet meer bestaan. Ook hier is sprake van centralisatie op landelijke schaal.

In 2012 zullen de veiligheidsregio's worden geëvalueerd op hun prestaties en functioneren.

Ongetwijfeld komt in dat verband ook de schaalgrootte van de huidige veiligheidsregio's aan de orde. Wanneer de buitengrenzen worden aangepast aan de nieuwe politiedistricten, heeft dat tot gevolg dat de regio's Midden- en West-Brabant en Zeeland samengaan.

Het antwoord op de vraag of de brandweer in de toekomst lokaal gefinancierd blijft, is nu nog onzeker maar zal in de komende jaren beantwoord worden. Het is niet uit te sluiten dat de brandweer in de toekomst functioneel gefinancierd gaat worden door de rijksoverheid.

Met andere woorden: structuren, aansturing, financiering en grenzen zullen veranderen. Als bestuur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant achten wij het onze verantwoordelijkheid om actief en tijdig in te spelen op deze ontwikkelingen.

Wat ondanks de te verwachten veranderingen blijft is de zekerheid van professionele hulp- en dienstverlening door of namens overheidsorganisaties.

Juist in tijden van een ramp of crisis moeten burgers en bedrijven kunnen vertrouwen op een betrouwbare en adequate aanpak en zorg door operationele hulpdiensten. Om levens te redden en schades te beperken. Rampen en crises hebben altijd een grote maatschappelijke impact en leiden veelal ook tot (tijdelijke) ontwrichting. Het is aan de veiligheidsregio en haar partners om zich maximaal voor te bereiden op situaties waarin een ramp of crisis zich voordoet, beter nog, om zich in te spannen voor het voorkomen daarvan.

Onder leiding van het bestuur zal de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant zich de komende jaren verder ontwikkelen tot een professionele organisatie, met kennis van zaken, die in buitengewone omstandigheden adequaat kan handelen en die door de intensieve samenwerking tussen hulpdiensten in staat is het hoofd te bieden aan risico's die zich ten aanzien van de fysieke veiligheid voordoen.

We zullen ons ook een veiligheidsregio tonen, die meebeweegt met maatschappelijke ontwikkelingen. Die niet alleen actief volgt maar ook tijdig inspeelt op veranderingen. Een veiligheidsregio die permanent werkt aan de noodzakelijke kennis en ervaring van haar medewerkers en haar werkprocessen en techniek(en), met name op het gebied van communicatie en informatiemanagement, weet te innoveren. Een veiligheidsregio die in staat is het handelingsperspectief voor burgers en bedrijven te vergroten in een situatie van een ramp of crisis. Die samenwerking met publieke en private partners tot stand weet te brengen, waardoor de eigen verantwoordelijkheid en de zelfredzaamheid beter tot hun recht kunnen komen.

De komende jaren zullen we onveranderd ons leiderschap in veiligheid tonen, opdat we in 2015 kunnen zeggen dat de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant actief heeft bijgedragen aan zowel de professionaliteit en slagkracht van de operationele hulpdiensten als aan de noodzakelijke en gewenste samenwerking tussen publieke en private partners die betrokken zijn bij rampen en crises.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 7 juli 2011

De voorzitter,

A handwritten signature consisting of a large, stylized initial 'P' followed by several vertical, wavy lines.

De heer mr. P.G.A. Noordanus

De secretaris,

A handwritten signature in cursive script, starting with 'den Ouden' and ending with a large, circular flourish.

Mevr. C.J.C. den Ouden MCDM